

MADONNA HOLBEINA MŁODSZEGO

Nad późnorenesansowymi stallami w nawie głównej – patrząc na ołtarz główny, po lewej stronie – wisi duży obraz Madonny z Dzieciątkiem, u stóp których klęczy liczna rodzina. Dzieło to jest powszechnie znane jako „Madonna burmistrza Meyera lub Madonna z Darmstadt” Hansa Holbeina Młodsze, niemieckiego malarza renesansu. Obraz jest przykładem renesansowego malarstwa portretowego i religijnego. Dzieło łączy realizm portretowy z symboliką religijną. Malarz malował dzieło przypuszczalnie w latach 1525-1529.

Zlecniodawcą wykonania obrazu był Jakob Meyer zum Hasen, burmistrz Bazylei. Handlarz dziełami sztuki o nazwisku Blond, wszedł w posiadanie obrazu i zanim sprzedał dzieło zlecił wykonanie kopii, którą jako oryginał sprzedał francuskiej królowej wdowie Marii de Medici. W 1822 roku okazało się, że w Paryżu jest do nabycia identyczna „Madonna”. W gostyńskiej farze wisi kolejna kopia tego obrazu. Trudno dziś powiedzieć, w jakich okolicznościach trafiła do naszego kościoła i kto jest jej autorem. Dwa dzieła znalazły się w dwóch muzeach – w Darmstadtacie i Dreźnie. Po wielu sporach i badaniach większość specjalistów orzekła, że obraz w Darmstadtacie jest oryginałem.

Przyjrzyjmy się bliżej obrazowi. Zawiera on bogatą symbolikę. Centralnym punktem jest postać Madonny z Dzieciątkiem, która symbolizuje Matkę Boską jako opiekunkę i pośredniczkę między ludźmi a Bogiem. Dzieciątko Jezus to zaś zbawienie i nadzieja. Po bokach widzimy dwie grupy postaci, po trzy osoby. Mężczyzna, po lewej, to postać burmistrza Meyera, a po prawej, jego żony Doroty. To nie tylko portret religijny, ale też głęboka refleksja nad wiarą, ludzką naturą i duchowymi dylematami człowieka renesansu. Symbolika zawarta w obrazie jest wielowarstwowa i wymaga interpretacji zarówno teologicznej, jak i artystycznej. Obraz jest świadectwem pozycji społecznej i religijnego zaangażowania fundatora. Ich modlitewne pozy podkreślają pokorę i wiarę.



Holbein bardzo precyzyjnie dbał o szczegóły. Na płótnie widzimy realistyczne elementy. Na obrazie dostrzegamy dbałość o precyzję detali, rysów twarzy, biżuterii czy faktury tkanin. Tym samym dzieło malarskie ma naturalną wyjątkową autentyczność i głębię. Przykładem może być widoczne załamanie dywanu pomiędzy klęczącym burmistrzem a jego żoną z dziećmi.

Hans Holbein Młodszy jest twórcą wybitnego dzieła malarskiego z epoki renesansu. W naszej świątyni znajduje się kopia o dużym znaczeniu artystycznym i historycznym, która wymaga badań specjalistów, ale też zabiegów konserwatorskich.

„Wiadomości Parafialne” 2026, nr 10, s. 3.